

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. san 15 bani rom.

## Sfârșitul.

Când la 24 Februarie (8 Martie) scriserăm revista noastră asupra discuției apropiatului, nu era de prevăzut că această discuție se va lungi, precum s'a întâmplat. Ea a devenit însă nu numai mai lungă, ci și mai importantă, decât speram. Pentru că partidele maghiare și corifeii lor au fost necesități de Apponyi și pretenziunile lui să se pronunțe asupra celor mai dintâi chestiuni de drept și politice, ce privesc monarhia.

Raportul Ungariei cu Austria a fost pus în primul plan al discuției. În discuție s'au repetat idei, ce le cunoaștem, căci s'au mai spus, dar' care totuși merită o nouă pomenire, mai ales întrucât și naționalitățile au servit de astă-dată ca argument de întindere pentru patrioții cei mai radicali.

Dacă în Ungaria nu poate să se nască și să se valideze o concepție națională, zic acestia, pricina este raportul cu Austria. Ideea a repetit-o Herman, care a mai zis: „Un minister vine după celelalte; și totdeauna chestiunea este: ce se admite în acea sferă de putere, în care instituțiile Ungariei nu au prins rădăcină?” Care poate fi acea singură sferă, nu-i greu de ghicit. Nu-i greu de ghicit mai ales când se discută doar' asupra dorurilor apponyiste relative la armata, care este, după dinastie, a doua condiție ce garantează unitatea monarhiei.

Nu-i așadar atât convingerea, cât este nevoia, care face ca partidele guvernamentale, ca politicianii ce dețin ori doresc să aibă puterea în mână lor, să se facă apărătorii conservatorismului celui mai strict relativ la forma dualistă. Ei devin conservatori, pentru că nu le este permis să fie radicali, deși în inima lor sînt, ori dacă au fost, rămân.

Pentru aceea, când de pe băncile cu liber curs de a dori și vorbi, vrei să treci pe băncile în care libertății i-se taie aripile, trebuie să faci ca Coloman Tisza în 1875, care a renunțat la ideile sale „din stînga” ca să poată trece „în dreapta”.

Amintirea aceasta a fost discutată și cu privilegiul apropiatului. Tisza însuși s'a ridicat să explice criza dela 1875. Explicația lui nu ne împoartă mult, afară de o mărturisire, care-i prea gravă decât

să putem admite, că el ar fi făcut-o dacă nu ar fi exactă, conformă faptelor. Explicând pentru ce dela 1875 încoace el nu a făcut nici o propunere pentru modificarea pactului dualist, care ar face-o „numai în interesul patriei și Tronului”, Coloman Tisza a zis:

„Pentru că nici odată eu nu am văzut pe acei factori, cu a căror conlucrare schimbările acestea s'ar fi putut face în conformitate cu interesul nostru.

„Am văzut însă tendențe în contra articolului XII.: 1867 și în contra dualismului creat prin acest articol, fie că porniau din punctul de vedere al centralizațiunii unitare-austriace, fie din acela al federalismului, pe care voiau să-l încetățeniască și la noi, puncte de vedere, care ar produce schimbări împreunate pentru Ungaria cu pericolele cele mai mari posibile”.

Dacă ne dăm acum seamă, că aceste experiențe ale lui Tisza s'au susținut în decurs de 20 ani, că în 20 de ani, dintre care 15 ani a fost ministru, el a auzit ori de monarhia unitară, ori de federalism, dar' nici-odată nu de concesiuni esențiale făcute Ungurilor; apoi noi mai putem sta la îndoaie, că acolo, în acea sferă „în care”, zice Hermann, „nu au prins rădăcini instituțiile Ungariei”, nu se poartă grije ca maghiarismul să fie ținut în frâu? Și când vedem, că tot în acele cercuri i-s'a zis: monarhie unitară ori federalism, nu ni-s'a dat earăși o dovadă prețioasă că — nu dualismul maghiaro-român, poate fi idea viitorului?

Coloman Tisza a mai spus, că el nu crede încă asigurată nici chiar actuala basă, de pe care cu atâta beție de cuvinte se declamează despre mărirea neamului său și influența lui în Europa, amândouă puse pe basa dualismului. Căci el a mai zis, continuând frasa de mai sus:

„Acum vedem chiar și un al treilea punct de vedere. Noi vedem în felurite chestiuni, dar' în special în mișcările naționaliste o colisiune ce-l început, și abia se poate vedea, dar' care, dacă va reuși, va nimici articolul de lege XII.: 1867 și atunci va avea de urmare o treime, de care Dumnezeu să apere Ungaria”.

Cuvintele lui Tisza au produs ilaritate la stînga extremă. Voinicoșii din

stînga se pot înveseli, ca Țiganul ce-și fluiera de îmbărbătare prin întunec. Guvernamentali aprobă pe Tisza. Și ei vor fi fost, din punctul lor maghiar de vedere în drept, pentru că ar fi de bună seamă curată nebulie să admii că un politician maghiar nu ar primi un favor, ori nu ar lupta cu foc pentru ori-ce nou favor, dacă ar ști că el este ușor de obținut ori de luat. Nu, Tisza nu a glumit; într'un moment de personală agitație, în care îl pusese apărarea carierei sale politice, Tisza a desvîlit în frase lapidare ideile, de care dorurile sanguinice maghiare se lovesc și — se frâng. El a indicat lămurit cine poate și cine, dacă-i harnic și neșovăitor, va și pute să producă chiar o reducere a înfrurii de azi a poporului maghiar. Și când el, păgănitul calvin, s'a rugat lui Dumnezeu, ca el să apere pe Maghiari de soarta, al cărei germine deja se vede, asemenea este lămurit cine va face rugăciuni pentru contrarul dorințelor lui Coloman Tisza.

El nu a glumit, zicem noi încă odată. El se teme de naționalități și din sus nu vede nădejdea de a obține atîta putere cîtă li-ar fi Ungurilor de lipsă pentru a abate și a suprima creșterea embrionului periculosului „punct de vedere al treilea”.

Ce să facă ei dar? Ei trebuie să-și dea silința de a mulcom în popor mișcarea independentistă, ei trebuie să-i zugrăvească cu litere mari și de aur gloria ce o are și să-l facă a dori mai puțin și a admite conservatorismul în chestia dualismului, — cel puțin până atunci, până când se vor găsi (?) acei factori, pe care în decurs de 20 de ani Tisza zadarnic i-a căutat, pentru-ca prin al lor ajutor să poată modifica pactul dualist în favorul rasei maghiare.

Socoteala aceasta nu-i proastă. Ea cere răbdare și — tot răbdare și dela noi, naționalitățile, dar' și pregătiri pentru-ca în ciaslul hotărîrii să plecăm cumpăna istoriei spre punctul la care noi voim să o aducem.

Disolvarea parlamentului. Știrea despre intenția ce are guvernul să disolve parlamentul și să facă nouă alegeri, ia din ce în ce formă mai pozitivă.

„Nemzeti Ujság”, scriind azi, la loc de frunte, despre căletoarea lui Bánffy la Viena, spune:

un sentiment de dușmănie contra Franciei; Rușii văd în Franția pe aliatul lor natural, pe aliatul lor în viitor, și războiul este privit ca un stadiu trecător. Rușii recunosc, cu tact corect, că dușmanul slavismului în Europa nu este elementul romanic, ci cel german; cu tot războiul idea de predilecțiune a Rușilor este să fie întinți aliați cu Franția, pentru-ca în unire să combată Anglia, să prădeze Germania și să domnească împreună asupra lumii”.

Observările acestea de psihologia popoarelor sînt dese în Bernhardt, care are vaste puncte de vedere.

Pentru a caracteriza și mai bine atențiunea lui pentru toate amănuntele, care explică lumea și faptele ei, mai traduc o notiță despre prințul Frideric, tatăl actualului împărat german, ca împărat german Frideric III. În 1857 Bernhardt face cunoștința lui, după-ce împărăteasa de mai apoi, Augusta îi recomandase fiului ei să caute această cunoștință. Bernhardt scrie deci: „Prințul are o avarsiune hotărîtă față de Rusia. O mică împrejurare din tinerețe a contribuit mult la aceasta, povesteste prințul. Marele duce Mihail Pavlovici vorbea odată cu marea ducesă Elena despre favorabilele părți ale unei legături mai intime cu Franția și exprima speranța, că acum ce va realiza (în anii 40—50) „et puis nous pincerons la Prusse”; și apoi vom pișca Prusia! Unul dintre micii duci-mari era de față, auzi plăcutul dialog și-l năcăi apoi cu vorba asta pe vîrul său, prințul Frideric Wilhelm, povestindu-i-o. Asupra prințului, care era atunci de 12 ani, povestea asta făcu o impresiune adîncă”.

„E mult mai importantă acea parte a misiunii sale, că din însărcinarea consiliului de ministri vrea să ceară M. Sale concesiune pentru a disolva Dieta și a face nouă alegeri. Pentru acest scop guvernul a făcut oare-care pregătiri și în cîrind guvernul va schimba cățiva fișpani, despre care baronul Bánffy n'are destulă speranță că vor fi în stare să ajute succesul candidațiilor guvernamentali”.

Numitul ziar spune că Bánffy are toată speranța să primească dela Monarch învoirea pentru nouele alegeri. Pentru a-l convinge, că situația nu este de suportat așa cum e în prezent, primul-ministru s'a îngrijit ca Monarchul să fie informat și din alte părți, dela corifeii ai partidului liberal. Ba i-s'ar înaintat Monarchului și un memoriu în această privință.

Supărare „patriotică”. Arhivșovinitul Horváth Gyula, supărat foc, cum se vor fi supărat toți „patrioții”, dă ministrului com- de război Krieghammer sfatul, că înainte de a mai vorbi de chestii militare, în care și Ungurii sînt interesați, să iee lecții din dreptul public maghiar”.

Nu știm, dacă ministrul va asculta sfatul deputatului maghiar. Sîntem însă siguri că-și va ține cuvîntul: cîtă vreme din-sul va fi ministru de război al armatei comune, nu va fi nici academie militară maghiară, nici școale medii militare maghiare.

## Sașii la rînd.

Drept continuare a raportului publicat sub acest titlu și referitor la arestarea învîțătorului Krammer ni-se mai scrie:

În dimineața zilei de 12 Martie toți concetățanii nostri sași s'au pus în mișcare, au trimis un deputat în persoana comerciantului Karl Falk la tribunalul din Hașfalău și la superintendentul din Sibiu, pentru a exopera eliberarea învîțătorului, ceea-ce în urma schimbării mai multor depeși între judele regeș și tribunal, la 6 ore p. m. s'a și făcut, eliberînd pe dl Krammer în prezența D-ului Lurz, care după luarea informațiilor s'a prezentat în mijlocul concetățenilor sași. La „Hotel Soare” era așteptat de aproape toți concetățenii sași în mijlocul unui entusiasm calduros.

La intrarea lor în sală au fost întîmpinați cu furtunoase aplauze de „hoor!” Dr. Lurz a început a vorbi în limba poporală săsească, desfășurînd în exemple practice situațiunea politică a poporului săsesc, și ca-

Al doilea volum\*) din Bernhardt cuprinde timpul dela 1857—1860. Din această parte pe noi ne poate interesa mai ales capitolul despre războiul dela 1859 și urmările sale politice, pe care Bernhardt le observă și le însemnează până în Maiu 1860.

Dacă aș voi să scriu ceva mai cu temei ar trebui să fixez rolul autorului însuși față de evenimente, judecățile lui, verificarea lor etc. Dar' scopul mea este a face niște spicuiuri, care se treziască în cetitori interesul pentru astfel de lectură, deci rămân la spicuiurile mai ușor de scris, dar' nu mai puțin interesante.

Bernhardt era cunoscut și cu diplomatul Kozebue, cu acel autor al romanului Lascar Viorescu, pe care l-au tradus „Convorbirile literare” și care a tradus în nemțește balade populare de Alexandri. Bernhardt scrie despre el o amintire, care ne dovedeste ce simpatie era Kozebue Românilor. Amintirea e datată 1 Octomvrie 1858, din Dresda. El o scrie așa:

„Am vizitat pe diplomatul Kozebue. Am discutat situația principatelor române. W. Kozebue avea adevărat intenția să-și caute aici o patrie, să se pună cu totul în serviciul ei, să facă din interesele Românilor interesul său. De oare-ce împrejurările l-au readus în serviciul rusesc, asta-i mai greu de făcut.

„Eu: Mie 'mise pare, că prin ce a decis conferența din Paris asupra principatelor, tocmai interesele lor sînt mai puțin considerate. Aici a fost vorba numai de in-

teractisand activitatea deputatului din cercul acesta a lui Gullner. În decursul acestor vorbiri Dr. Lurz ne-a adus și pe noi Români de exemplu zicînd: „Priviți la bravii Români cu ce entusiasm luptă ei pentru drepturile lor strivite. Ei (Românii) nu se tem de nime numai de Dumnezeu; pentru-că stau pe basa de drept, și nu cer decît cel mai elementar drept: egalitatea și frățietatea popoarelor din patrie. Drepturi înscrise în legea de naționalitate”.

Este de însemnat, că la adunare a luat parte și judele regeș Budai dimpreună cu subjudele Dr. Dvorsatz.

În decursul vorbirii tînărului avocat sas se auziau și însuflețite strigări de să „trăească” pronunțate de mai mulți poporeni.

Drul Lurz a petrecut între conaționali sei până în 13 Martie la amezi.

Cohalm, 14 Martie 1895.

B.

## Din parlamentul maghiar.

Sedința dela 13 Martie.

„Onorabili” sînt obosiți de stradaniile discuției asupra legii bugetare; mai fiecărui i-se vede pe față urmele chefului din noaptea trecută; mulți își freacă ochii roșietici de alcool și fum, căscînd gura și proferînd termeturi, sau alte asemenea înjurături, în care abundează literatura poporală maghiară, spre a-și manifesta nemulțumirea de atîta muncă pe zi pentru 8 florini Dietei...

La ordinea zilei: treizeci-și-trei de afaceri mici de soiul diferit; de aceea mare parte a onorabililor bugetari se repezesc, cîrind după deschidere, afară împrîștiindu-se după trebușoarele lor pe ia bănci, societăți de asigurare, cei mai flusturatici pe la restaurante și hoteluri. Pe cutare auzi chiar spunînd că nu poate scăpa *rendez-vous* fixat tocmai pe 11 ore și jum. cu doamna X sau Y. Căci a nu se ține de cuvînt în astfel de afaceri e cea mai mare rușine pentru un cavalier cu bună creștere.

Primul punct al ordinei de zi: cetirea a treia a legii bugetare; se votează și trimite Casei-Magnaților.

Societatea căii ferate Arad—Cianadul capătă concesiunea pentru construirea drumului de fer Gurahoncz—Halmagi; deasemenea, dar' după oare-care discuție, se votează drumul Timișoara—Sănmiclăușul-mare.

Venind la rînd afacerea căii ferate Sighișoara—Agnita, ce atît de mult zace pe inima D-ului Wolff din Sibiu, încît se oferă chiar a fi „păzitor de graniță”, dacă

teresele marilor puteri și de concesiuni reciproce. Ce s'a decis, nu s'a decis pentru-că o ceriau interesele principatelor, ci pentru-că cutare ori cutare putere mare a cerut-o.

„W. Kozebue părea a concede, dar' el zice, că prin senatul comun al principatelor s'a cîștigat mult în interesul naționalității române, „din această se poate desvolta ceva”.

„Eu: Dar' au oamenii aceia și talentul pentru aceasta?”

„W. Kozebue: Specialități nu sînt.

„Eu: Dar' tocmai aceste sînt de lipsă pentru a întemeia ceva. W. Kozebue face consimțind. Eu aduc ca exemplu pe Poloni, cărora, deși au o educație enciclopedică de salon, le lipsește „specialități”, adică oameni cu știință temeinică și cu pricepere reală în vre-o specialitate; și pentru aceea, între altele, zadarnic luptă ei. „Pune trei poloni la un loc, fiecare individual luați să aibă spirit, împreună vor face prostii”. „Și se vor lua de pîr” adaugă W. Kozebue, aprobînd”.

Partea finală a volumului acestuia se ocupă cu războiul din 1859. Vina i-o dă Bernhardt arhiducesei Sofia, care împreună cu popii ei volau războiul, păsându-le mai puțin de Austria, decît de iesuții și puterea lor în Italia, Austria, ba de se poate în toată Europa. În notițele lui Bernhardt nu găsim o istorie, dar' găsim interesante știri mai ales asupra reflexelor ce le produse acest război în Prusia, care în urma lui începe a se pregăti de războiul ei din 1866.

(Va urma.)

G. B. D.

## FOIȚA „TRIBUNEI.”

## File dintr'un memoriu politic.

E vorba de memoriile vestitului scriitor și politician *Theodor von Bernhardt*, memorii interesante prin multele știri politice prețioase, ce le cuprinde.

Imperiul nostru și soarta noastră încă este atînsă ici-colo de privirile excelentului bărbat.

Vom scoate deci o serie de pasaje, care ne interesează mai deaproape, mulțumindu-ne cu indicațiunile ce el însuși le face, neadăugînd nimic dela el.

Volumul Antîiu \*) se ocupă cu timpul dintre anii 1834—1857.

O serie de notițe privesc direct și întîmplările din Ardeal.

Când de pildă Bem este atît de mult lăudat pentru strategia sa și când Bernhardt ne lasă știrea sigură că Lüders a împușcat un maior și un alt ofițer din statul major al său, pentru-că ei corespundau cu Bem, înțelegem mai ușor posibilitatea unei strategii cu succese. Asupra raporturilor dintre Unguri și Ruși pe terenul de luptă găsim asemenea o serie de notițe de preț pentru cunoașterea spiritului nu numai pe cîmpul de luptă, dar' și ca reflex în lumea politică rusescă.

La 1851 Bernhardt părăsi Rusia și reveni în patria germană, unde operele sale li-

\*) Ca titlul *Unter Nikolaus I. und Friedrich Wilhelm IV.* 1893.

\*) Sub titlul *Die Anfänge der neuen Aera.* 891.

guvernul o va da Saşilor, se scoală Horánszky ca apărător înfocat şi desinteresat al Românilor. Da, da, nu e glumă, e foarte serios. Această „cucerire” stoarsă guvernului pentru sprigulul ce-i dau cei 13, numai aşa li-se concede păzitorilor de graniţă, dacă comitatul Târnavei-mari va lua pe seama lui toate acţiunile de prioritate (în sumă de 360.000 fl.). Pentru a se pute însă face împrumutul acestei sume şi a se plăti atâtea interese dela el precum şi a fi amortisat în 50 ani, trebuie să se arunce un bir special comitatens de 5%, după dările de stat.

Horánszky, combatând proiectul, zice că nu e drept, ca Români să plătească pentru un drum de fer din care nu vor trage nici un folos, ci numai Saşii.

Avem, va să zică, noi Români deja doi apărători în Dieta maghiară. Ce duos lucru, a vedea pe Horánszky apărând pe Valahii! Păcat numai că n'a avut nici un răsunet, căci s'a votat linia, pe care negreşit vor călători şi Români din Târnava-mare.

La sfârşitul şedinţei Hortoványi a adresat ministrului de interne o interpelare în privinţa celor ce se petrec în comitatul Nitra; ear' mai ales din cauza trupei înarmate ce s'a trimis acolo.

Ministrul Perczel nu poate răspunde astăzi în mod meritoric la interpelare, fiindcă nu e pe deplin informat. Îndată-ce-i vor sosi rapoartele promise a da desluşiri.

Bine înţeles, rapoartele vor sosi dela aceia care fac nelegiuri şi încă — după alegerea de deputat.

### Spicuri din foile maghiare.

Magistrii postali, în comună înţelegere, au înaintat ministrului de interne o petiţie, rugându-l ca la numirea persoanelor menite a purta matriculele de stat, să reflecteze şi la dînşii, deoarece „mai ales strigăciunii magistrii postali sînt în stare să conducă matriculele”.

Nici vorbă: şpionii, care desfac scrisori, ca să mântue „patria”, o să fie în stare a falsifica şi numele în matriculele de stat, pentru a sporî neamul arpadin.

În şedinţa dela 14 Martie a Dietei, Ugron Gábor a constatat, că în urma „omnipotenţei fişpăneşti”, în comitatul Târnavei-mari de pildă, darea suplimentară a ajuns de 4%. Fişpanul face risipă oribilă cu banii, încât în Sighişoara de pildă, un grajd al comitatului a costat 16.000 fl.

Ar trebui dus la expoziţia ce se va face cu ocazia mileniului... Aşa grajduri nici departamentele franceze nu au!

De când tovarăşia kossuthiştilor s'a spart în două, cercurile electorale aderează şi ele unele către fracţiunea Eötvös-Iusth, altele către Ugron-Polónyi.

În numărul dela 14 Martie „Egyetértés” publică o declaraţie, prin care „clubul kossuthist” din Arad aderă către kossuthişti guvernamentali (Eötvös-Iusth).

Iscăliţi sînt: Millig Mátyás, president şi Iritz Armin, notar.

### O confesiune

(din albumul domnişoarei...)

(Urmare)

N'aş pute să-ţi spun apriat, care este pricina acestei deosebiri, dacă e întinderea, greutatea sau ţesătura creierilor. Dar' mi-se pare, că deverăta pricină este că ne-am deprins de când e lumea a face din femeie o roabă a bărbatului şi din bărbat un rob al lui Dumnezeu.

Dacă lumea noastră s'ar schimba în această privinţă, a-i vedea îndată, că creierii din capetele femeşti s'ar face curînd mai cu greutate sau mai mari sau mai bine ţesute. Dar' astăzi e aşa cum am zis: partea bărbătească a omenirii cugetă mai mult, pe când cea femească simte mai mult. De aceea ai să vezi, că de obicei bărbatul, îmbătrânind se îngraşe, pe când femeia, îmbătrânind se usucă — pe dînsa o usucă jarul simţirii, pe dînsul îl îngraşe liniştea chibzuirii.

Aşa sîntem noi în lumea aceasta, lăsaţi de Dumnezeu şi de firea plămuitoare.

Mai mult încă.

Firea lăsându-ne sufletul în acest hal de necumpănă, cu spor de o parte şi cu lipsă de altă parte, ne-a înzestrat şi cu cunoştinţa acestei stări lipsite de cumpănă, ne-a făcut, să simţim lipsa dintr-o parte cu atât mai mult, cu cât e mai mare sporul din cealaltă parte.

Adu-ţi aminte de viziteile noastre de mai înainte: unul era sfragit şi altul mai voinic, şi când venia la greu, acest din urmă ofta, şermanul, şi ducea dorul unui tovarăş mai voinic, căci singur el trebuia să ducă greul.

Di president este un Şvab, ear' di secretar Jidan, nebotezat însă.

Bine se prezintă „kossuthişti” din Gologtha maghiară!

Eară e mare supărare în Israelul „patriotic”: primarul Budapestei n'a vrut să pună sala cea mare a primăriei la dispoziţia celor, cari arangiază tîmbălăul kossuthist... Ear' Bánffy a spus „patrioţilor”, că dacă vor face scandal, — să pretindă de pildă închiderea teatrelor în ziua morţii lui Kossuth, — apoi va uza contra lor de „mijloacele cele mai extreme”.

Ziarele ungureşti de azi spun, că Kultur-egylet-ul dispune de 1,154.861 florini.

N'ar strica dacă s'ar găsi odată un casar „patriotic”, care să treacă cu ei în America!

### Revista politică.

(Agrarii germani). Marii proprietari germani se tînguesc de mai multă vreme, că agricultura lor suferă mult, atât de concurenţa din afară, cât şi de dările interne: ear' cei săraci se plîng de scumpetea pînii. Reichstagul, în majoritatea lui, n'a voit să aperse interesele bogatilor-proprietari faţă cu celelalte clase ale populaţiunii. Împăratul Wilhelm şi el se pronunţă contra propunerilor agrarilor germani, care din partea lor făceau cea mai crâncenă opoziţie guvernului, ba în întrunirile lor remonstau contra împăratului.

Diferenţele însă creşteau şi se înăspriau tot mai mult, de aceea împăratul s'a hotărît a convoca aşa zisul consiliu de stat, spre a se chibzui asupra mijloacelor cum s'ar pute veni într'ajutor agriculturii. Consiliul a fost deschis de însuşi împăratul, cu care privilegiu Wilhelm II. a zis şi următoarele:

„Starea deplorabilă, care durează în economia agrară, după-cum am avut ocaziune a mai repeta guvernului meu, impune o datorinţă neîncungiurabilă, ca să caute mijloacele, care pot ridica venitele economice şi să fie apte spre delăturarea pericolelor, la care în prezent este expus poporul agricultor.”

„Pe cât se va discuta în cercuri mai largi întrebarea despre învingerea foamii, cu cât vor fi mai multe şi mai profunde propunerile, cu atât trebuie scrutate mai cu grijă şi pătrundere.”

„În această speranţă m'am decis, că voi cere opiniunea senatului, al cărui comitet mai restrîns l'am sporit cu bărbai, dela a căror activitate ştiinţifică în întrebările de sub dezbateră se poate aştepta o judecată temeinică, şi de fapt. D-voastră vă exprîm mulţumită pentru prevenirea, cu care aţi satisfăcut încredinţării mele. Dela sfătuiră aceste şedinţe aştept acel rezultat, ca despre lucrările ce sînt şi se pot ajunge ca posibile, părerile atât de diferite să fie îndreptate, ca aşa să ne putem apropia de înţelegere, şi aşa atât hotărîrile mele care este şi a guvernului să i-se deie un fundament preţios.”

„Mi-ar servi spre îndestulare, dacă proiectele venite dela d-voastră vor lua o formă, care va face posibilă realizarea, şi dacă sfătuiră d-voastre se va extinde şi la atari mijloace, care fără vătămarea altor interese şi

pe lângă susţinerea împregiurărilor convenţionale ar fi acomodată, să poată pune capăt crizei economice”.

(Bulgaria). Se pare tot mai mult, că Zankov nu prea găseşte ascultare şi aderenţi pentru planurile sale de a feri Bulgaria. Pe când era în exil, se bucura în ochii rusofililor bulgari de oare-care gloriolă; ei doriau să-l vadă acasă. Dar' după-ce trecu prima isbucnire de dragoste către şeful lor, observară amîndoi: şi rusofii şi Zankov, că împregiurările s'au schimbat mult. Ori-cât de amînuşit crede omul tocmai că observă din depărtare mişcările ţerii s'au a partidului său, trăind mai multă vreme din străitate, nu poate pătrunde în unele amînunte, sau nu le aprepiază aşa de bine ca cei rămaşi acasă, încât de multe-ori şi un spirit superior dînd sfaturi partizanilor sei, greşeşte. Aşa şi Zankov; a fost primit cu alai, dar' în curînd trebuia să se convingă că aderenţii lui din ţeară vîd altfel lucrurile decît el din depărtare.

N'a putut reuşi cu planurile lui nici pe lângă cei mai credincioşi ai sei, ba chiar aceştia au exerciat influenţa asupra părerii lui.

În această situaţie, Zankov, s'a hotărît a merge la Petersburg, însoţit de câţiva prieteni, pentru a propune alt mod de „împăcare”, decît cum 'şi-l construise el în capul seu pe când era în exil. Nu e de loc de aşteptat că ar reuşi în misiunea sa, căci panslaviştii în Rusia voesc supunerea necondiţionată a Bulgariei cerinţelor lor.

Acum câteva zile se anunţase că Turcia vrea să pornească o acţiune diplomatică în contra agitaţiunilor puse la cale de Bulgari în folosul Macedoniei. Agenţia telegrafică bulgară spune acum că, cercurile bulgare competente nu dau crezîment acestei ştiri, ci mai bine o consideră ca o lovitură de şah din partea Rusiei, care ar dori ca Turcia să se încurce cât de curînd în treburi macedonene.

În ziarul seu „Svoboda”, Stambulov discută chestiunea macedoneană foarte amînuşit, condamînd agitaţiunile macedonene, care sînt apăr pe moara Rusiei. După el ar fi cel mai bine, ca şi chestiunea macedoneană să se rezolve pe calea înţelegerii pacifice între Turcia şi Bulgaria, de aceea aceasta din urmă să încheie cu Turcia o alianţă defensivă contra Rusiei, căci numai aşa Macedonia îşi poate căpăta autonomia.

(Papa şi antisemiţii). Spre a se pronunţa în deplină cunoştinţă de cauză, Papa ceruse nunţiului seu din Viena, Monsignore Agliardi, un raport amînuşit şi întîrit prin documente despre mişcarea creştinilor-sociali, zişi şi antisemiţi.

Nunţiul papal a şi trimis un Memorand, însoţit de documente necesare. În scrisoare către secretarul de stat, Mg. Agliardi se roagă, ca afacerea aceasta să fie cât de curînd rezolvată, căci tăcerea mai departe ori cât de mică 'şi-ar pute-o explica fiecare partid în folosul seu; prin aceasta spiritele se întîrită tot în măsură mai mare, ear' spîrtura între episcopi pe de o parte şi clerul de mir pe de alta devine din zi în zi mai mare, mai adîncă. Printre documentele tri-

mise se află toate jalbele, plîngerile şi rugărilor adresate nunţiului de către episcopi; mai mulţi numeri de ai ziarelor antisemite: „Reichspost” şi „Deutsches Volksblatt”. La urmă sînt adăugate şi mai multe scrisori de ale episcopilor ungari, în care aceştia înfaţişează din punctul de vedere creştin ca vrednic de binecuvîntarea papală şi laudabilă activitatea reuniunii creştinilor — sociali pe terenul social şi antisemit.

Cardinalul Schönborn, după o şedere de trei săptămîni în Roma, încă n'a fost primit în audienţă de către Papa.

### Congregaţiunea comitatensă din Lugoj.

Mercuri, în 13 Martie n. a avut loc şedinţa extraordinară a congreagaţiunii comitatului Caraş-Severin.

Români, deşi comitatul e curat românesc, au fost în minoritate. De faţă au fost între alţii: dñii protopopi A. Ghidiu (Caransebeş), Dr. Popovici şi V. Grozescu (Lugoj), apoi dñii C. Brediceanu, Dr. G. Dobrin, I. Ionaş, Dr. P. Barbu, I. Tomici, I. Nedelcu etc. Galeria a fost ocupată de plugari români din acest comitat.

După deschiderea şedinţei comitele-suprem E. Jakabffy propune ca prin o adresă să exprime congreagaţiunea condolenţa sa dinastiei. Se primeşte cu unanimă consimţire.

Dr. George Dobrin îşi face apoi interpelarea referitoare la procedura necorectă a oficiului postal din Lugoj, care refuză epistole cu adrese şi depeşele cu text românesc.

Îi răspunde vicecomitele Béla Litsek asigurînd pe interpelant, că va cerceta lucrul şi în cas dacă aceste s'ar adevăra va lua măsurile de lipsă.

C. Brediceanu face interpelare în afacerea celor pedeşişi din partea pretorului din Reşiţa, pentru-că au împodobit cu steaguri româneşti sala de dans, cu privilegiul unei petreceri ţinute în Bocea-montană.

Vicecomitele Litsek răspunde, spunînd că pretorul a purces foarte corect. (!)

După aceasta protonotarul Szögyényi, citeşte rescriptul ministrului-president Bánffy, prin care acesta face cunoscut comitatului, că noul cabinet 'şi-a început funcţiunea. Cu privilegiul cetirii acestui rescript Hedvig Bösz propune, ca guvernul să fie felicitat. În contra propunerii vorbeşte dl Brediceanu, criticînd aspru guvernul şi sistemul actual, care n'a adus nimic bine şi folositor. Termină cu cuvintele: Jos cu sistemul! Jos cu Bánffy!

Se urmează la votare şi se primeşte propunerea lui Bösz.

Obiectele ce s'au mai pertractat, erau de mai puţin însemnătate şi au decurs în mai mare linişte.

Referentul a referat în două limbi: în română şi maghiară, alternativ.

Adunarea s'a terminat la orele 11 şi jumătate.

totodată două fiinţe omenşti, care deopotrivă duceau un gol în suflet şi nu ştiau, că fiecare dintre ei e în stare a acoperi golul sufletesc al celuilalt. Căci sporul de cugetare al bărbatului e în stare, să întregască lipsa în cugetarea femeii, şi sporul de simţire al femeii lipsa în simţul bărbatului.

Nu ştia omul aceasta, dar' a aflat-o cu înecut, şi atunci, când a aflat-o, el nu se mai depărta de fiinţa omenască, de care se apropiase.

Să nu crezi că porunca: „bărbatul să părăsească casa părinţilor şi să-şi urmeze nevasta”, sau, cum se tălcuia mai tîrziu: „femeia să-şi părăsească casa părinţilor şi să-şi urmeze bărbatul”, că această poruncă a răsunat la urechia omului de când a intrat în lume. A trecut multă vreme, până-ce omul s'a trezit cu golul seu sufletesc şi a mai trecut încă altă multă vreme, până-ce omul a aflat, cum poate să-şi astîmpere dorul seu adînc din suflet. Dar' când a aflat aceasta, atunci a răsărit în lume dragostea între bărbat şi femeie, focul sfînt din sufletul omenesc, care isbucneşte într-o pară luminoasă devenind din ce în ce mai mult căldură binefăcătoare, care schimbă locuinţa omului în casă, împreunarea oamenilor în căsătorie şi în sfîrşit bărbatul şi femeia în soţ şi soţie.

Eată dar' ce caută omul în sufletul celuilalt om: întregirea fiinţei sale. El o caută şi nu încetează a o căuta până-ce n'o găseşte. Şi eată de ce omul rămîne mulţumit oprindu-se în calea sa de rătăcire, fiindcă, simţindu-şi sufletul deplin, el îşi simte astîmpărat dorul ferbinte, care îl minase înainte fără conţinere.

Chiar din acest din urmă cuvînt vei cunoaşte, că eu vedeam foarte bine, că este mare

deosebire, dacă vorbeşti de omenire sau de un singur om.

Partea bărbătească ca atare este întregirea celeilalte părţi a omenirii şi este întregită prin ea. Dar' nu fiecare bărbat poate să-şi găsească raziulul seu sufletesc în fiecare femeie, şi nici fiecare femeie în fiecare bărbat.

Cînd e vorbă de fiecare-ins în parte, atunci se mai adaug şi alte împregiurări mai mult ori mai puţin însemnate împregiurări ale naşterii, ale creşterii, moştenite cu sângele nostru şi dobîndite din preajma noastră, care pentru fiecare om în parte au urmări mai mult sau mai puţin însemnate, dar' care nu sînt în stare a schimba faptul în privinţa omenirii întregi.

Asemenea ştiam foarte bine, că nu este totdeauna adevărat, că fiecare ins îşi urmează calea, până-ce îşi găseşte astîmpărul dorului seu într-o anumită fiinţă. Pentru mulţi şi multe, înţiaa desamăgire este şi o desnădejde neînvînsă. Înţiaa înţalnire, care nu aduce astîmpărul dorit, curmă zilele acestor fiinţe. Împregiurări nefericite le fac, ca şi dînsese să-şi taie ca o mână nelegiuită firul vieţii şi ca să între astfel în rîndul acelor, pe care i-am amintit mai înainte, adecă al acelor, al căror suflet, plin fiind de rîvnă şi poftele trupului lor şi lipsit de adevăratul dor omenesc, se îngreţoşază de viaţa lor. Ştiam dar' că sînt multe, foarte multe abateri, dar' aceasta nu mă opria să cred, că am aflat răspunsul la întrebările ce mi-le-am fost pus şi ce trebuia să mi-le pun.

Credeam dară, ba juram chiar, că am dat de noima dragostei: sufletul omenesc este o faptură netoată şi căstă vreme bătaia plină a vieţii trece prin acest suflet, el duce cu

### Ultimul proces pentru adrese.

Martî, la 19 c. se va pertracta în Cluj, la Curtea cu juraţi, procesul intenţat celor 16 Români din giurul Turzii, pentru adresa de felicitare ce au trimis la 10 Septembrie 1893 dlui Aurel C. Popovici, osîndit în procesul Repliceii.

După-cum aflăm, pertractarea se va ţine în sala Redutei.

Apărători vor fi dñii Dr. Gavril Tripou, avocat în Bistriţa, Dr. George Popescu, avocat în Turda şi Russu Şirianu, publicist în Sibiu.

Acusaţii sînt următorii domni:

Teodor Trimbiţaş, inv. în Poiana, Iuliu Petricaş, invetător în Cocu, Ioan Gaia, proprietar în Turda, Nicolae Russu, proprietar în Poiana, Romul Romoşan, preot în Sindu, Iuliu Gel Gelan, funcţionar de postă, Simeon Nicoră, invetător în Luna, Simeon Porut, invet. în Turda, Stefan Mariş, Sept. B. Murşanu, teologi în Blaj, Valerie Moldovan, student universitar, George Tatar, invetător în Mişchiu, Ioan Giurgiu, invetător în Iara, Ioan Cadar primar în Indol, Const. Florian, invetător în Copand, Iuliu P. Murşan, invetător în Feurd, — şi în fine Andreiu Baltes, responsabil pentru redacţia „Tribunei” şi Ioan Popa Necşa, responsabil pentru editura aceluiaşi ziar.

La

### Abonament lunar

pentru Martie st. v.

— cu preţurile din capul foi —

invită

Administraţiunea ziarului „TRIBUNA”.

### CRONICĂ

Sibiu, 15 Martie n.

Pentru scumpii întemniţaţi. Ni-se scrie din Viştea-inferioară, că în biserica gr-or. de acolo în toate Duminecile şi sîrbătorile mari se dau liturgii din partea sîtenilor acelei comune precum şi din alte sate, şi la fiecare slujbă se pomeneşte numele iubitorilor şi veneraţilor nostri martiri. Liturgii au dat şi următoarele femei: d-na preţeasă Ana Borza, care a dat în 7 sate, apoi Paraschiva Şandru, Paraschiva Dionisie Stanciu, Maria G. Cârje, Eva G. Şandru, Maria Borza, d-na Maria Poparad şi din Streza — Cartişoara d-şoara Elisaveta Scorobet şi altele.

Pentru tombola din Bucureşti a dăruit d-na Trimbiţaş, soţia bravului invetător din Grădişte un prea frumos covor ţesut din fire argintite.

Bravă hotărîre. Ni-se scrie: Poporul român din comuna Husmezeu (com. Solnoc-Dobăca) s'a trezit din somnul de care fusese cuprins, şi la îndemnul şi sfatul dlui preot, a luat următoarea hotărîre. A făgăduit sîrbătorile şi dat în scris, că nici unui nu vor mai merge la alegeri de deputaţi, precum au făcut-o anii trecuţi, când parte din neştiinţă,

sine atât simţirea adîncă a lipsei şi a slăbiciunii cât şi dorul ferbinte de întregire a lipsei şi de răzimare a slăbiciunii. El îşi caută astîmpăr al dorului afară din sine şi-l caută într-o fiinţă, care 'i-e semen, dar' care totodată e altă decît el. Tinîrul, care trăieşte şi voeste să trăiască, este lipsit de para unei călduri, ce 'i-ar învia şi 'i-ar întări fiinţa, şi sufletul seu cu drag primeşte adierea din afară, care aduce schnteia unui foc, ce va să-l lumineze şi să-l încălzească.

Asemenea tinăra copilă îşi aşteaptă plîndă călăuza minţii sale, şi sufletul ei cu drag primeşte povaţă, care-i arată scopul căldurii, ce o simte ea în suflet, unei călduri ce nu trebuie risipită. Şi cînd aceşti tineri se întîlnesc în cale, cînd cugetul tinărului se coboară afund în sufletul copilei, luminându-i comoara aşezată aici de mîna darnică a firii neşcotoare, şi cînd tinăra copilă, devenind stăpână pe această comoară, o revărsă cu belşug în sufletul tinărului, atunci o pară isbucneşte din amîndouă sufletele, şi căldă şi luminoasă, o pară, care cuprinde amîndouă fiinţele deodată, împreunându-le într-o viaţă mai mare, mai frumoasă şi mai puternică. Căci dragostea a luat naştere, care leagă două suflete nedepine, făcînd din ele un singur suflet, deplin şi mai mare. Nu se poate zice aici una şi cu una face două, sau jumătate şi jumătate face una, ci sînt două fiinţe deosebite, care împreună fac viaţă adevărată şi deplină, precum numai amîndouă cumpenele ale ciatornicului îl pun pe acesta în mişcare şi-l fac a fi ceea-ce este. Schnteia din sufletul copilei, trecînd în acel al tinărului, a trezit căldura, care zăcuse amorţită aici, a trezit şi mîntea, care luminase mai înainte ca raza unei zile de iarnă şi a făcut v o i n ţ a mai vie şi mai

parte din lăcomie s'au dus la ură, prin ce se abăteau dela hotărârile naționale ale neamului nostru.

**Cor în Geoagiu.** Cetim în „Foia Poporului”. În Geoagiu-de-jos s'a înființat acum de curând un cor alcătuit din preoți și învățători din Geoagiu și giur. Conducerea corului o are dl preot Daniil Popp. Scopul corului e îndoit. Întâiu a întemeia un cor în Geoagiu, deocamdată din preoți și învățători, care la timpul seu vor pute fi înlocuiți prin alte persoane, toate din Geoagiu, a doua ca preoți și învățători din giur, care fac parte din cor, cu o cale să învețe și ei cum e a se alcătui și conduce un cor, ca apoi să încerce și ei, fiecare în satul seu, a înființa și conduce cor de țărani. Membrii corului din Geoagiu sunt: Daniil Popp, preot în Geoagiu, ca conducător; Sabin Safta, învățător în Rapoltul-mare; Simion Filimonescu, preot în Ringet; Iosif Bogdan, preot în Mada; Nicolau Maniu, preot în Băcăint; Vasile Glodean, preot în Arden; Octavian Săbău, preot în Bozeș; Teofil Crișan, învățător în Băcăint; Vasile Botean, învățător în Geoagiu; Avram Bucur, învățător în Ringet; Aron Bucur, învățător în Homorod și Anghel Filimonescu, econom în Ringet. Ca întâie probă despre ceea-ce poate corul acesta, a dat în Geoagiu un concert împreună cu joc, la 2 Februarie a. c., care a reușit strălucit. Programul concertului a fost: „Serenada”, de Marchner, cântată de cor; „Venii fraților”, de dl Cuntan, cântată de cor; „Negustorul și nărodul”, dialog de Th. Speranță, predat de Sabin Safta și Vasile Botean; „Coroana cufundată”, de Bönicke; „Sunt soldat”, de G. Dima, cântată de cor; „Buchetul”, solo, cântat de D. Pop; „Hai în horă”, de G. Dima, cântată de cor; „Pe tine te lăudăm”, duet, cântat de O. Săbău și D. Pop. Concertul a reușit deplin. Atât cântarea corului, cât și a singuraticilor a mulțumit de tot pe ascultători. Dece Dumnezeu ca pilda aceasta să fie urmată și de alții din alte părți, ca să ajungem cât se poate mai tute la o lătare și înaintare a corurilor noastre românești.

S. din Z.

**Stipendiu.** Ministrul de culte și instrucțiune publică, face cunoscut, că a devenit vacant un stipendiu de 120 fl. din fondul grănițaresc maghiar. Stipendiu se acordă elevilor dela școale civile, de agronomie, de industrie, de artă și de comerț. Suplicile pentru câștigarea acestui stipendiu trebuie adresate ministrului de culte și instrucțiune publică și trebuie să fie însoțite de testimoniu școlar, atestat de paupertate și de un act oficial, despre aceea, că părinții concurentului sunt locuitori a vre-uneia din comunele grănițarești. Terminul concursului e până la 1 Aprilie. Suplicile sunt de a se scrie ungurește, cele care sunt scrise în alte limbi, trebuie să fie însoțite de traducere maghiară.

**Întimpinare.** Învățătorul din Streza-Cârțioara, dl Trandafir Drag-mir ne trimite o desmărire a corespondenței din Streza-Cârțioara, publicată în nr. 21 al ziarului nostru. În desmărire aceasta, dl Dragomir afirmă că învinuirile atribuite d-sale în chestia cumpărării unui munte nu sunt adevărate.

**Un măiestru bun.** Între nefericiții ocari din Uioara aduși la sapă de lemn, se află și bunul Român și măiestrul zidar Vasile Roșca, care se pricepe bine la toate lucrurile aparținătoare măiestriei lui dovadă e și frumurtul la biserica din comuna Gâmbu. — Sântem rugați să-l recomandăm tuturor aceluia, care ar avea lipsă de serviciile sale.

**Inundări.** În urma topirilor mari inundațiile amenință din toate părțile țării. Cu

bună și cugetarea tinărului, săpându-și adânc urmele în sufletul copilei, a înălțat aici cugetul nerăzimat mai înainte, a făcut acest suflet stăpân pe comoara simțirilor sale și l'a dat o voință mai limpede și mai sigură. Și chiar după-ce para întâiei, întâlniri dispăre, nu dispăre și urmarea, care s'a născut din ea. Asemenea pământului, care din nori se adapă și în nori apele-și trimite, suflotele unite în dragoste adevărată numai laolaltă trăesc. Sufletul tinărului, devenit bărbat, din sufletul femeii urmează a-și primi căldură, și sufletul copilei, devenită femeie, din sufletul bărbatului urmează a-și primi lumina cugetării, amândoi laolaltă urmează a-și deserviră viața lor sufletească. Căci dragostea schimbându-și înfățișarea, a rămas aceea ce a fost: întregirea sufletului omeneș. Și acei, pe care ea îi unește, nu se mai despart de bunăvoie, precum nu se desparte ologul de cârja, căci viața lor, deplină în unire, devine goală și stearpă în despărțire.

Nu trebuie să crezi, că am dat de această noimă a dragostei așa de ușor, precum „ți-am spus-o aici. Căci precum viața omului nu curge nelintunecată înaintea noastră, ca în carte, tot astfel nu este ușor a da de rostul ei. Multă vreme trecu, până-ce dobândisem credința, care am adus-o acum înaintea d-tale, dar după-ce o dobândisem credeam în adevărul ei. Și cu cât anii mă înălcăreau, cu atât mai mult mi-se înrădăcina această credință. Ori-cât mă uitam în giuru-mi și ori-cât mă gândiam la cele văzute și petrecute, credința mea nu se sdrușina de loc, ba se întăria încă. Cu un curent: juram, că adevăr este ceea-ce am aflat în anii tinerețelor mele. (Va urma).

deosebire pe valea Tisei sunt temeri de periclit. Foile ungurești constată neglijența pe-cătoasă a guvernului, care nu se îngrijește absolut de loc ca să se iee măsuri de precauțiune. Într'adevăr ar fi bine ca guvernul în loc să cumpere sdrențele lui Kossuth, să reguleze riurile și să prevină inundațiile neferice.

**Sentață schimbă.** Curia regească s'a ocupat zilele trecute cu recursul de nulitate al ucigașului Oced János, condamnat la moarte din partea tribunalului din Cincibiserici, pentru-că a omorât astă-vară pe o fată bătrână. Curia a nimicit sentența și a schimbat pedeapsa cu moarte în — închisoare pe viață.

**Consistorul papal** s'a întrunit Mercuri în 13 Martie n. Cu acest privilegiu s'a preconisat și Preasfinția Sa Dr. Mihályi, nou numitul metropolit al Blajului.

**Archiepiscopul catolic din București.** Dr. Zardeti, a petrecut în aceste zile în Budapesta. El a făcut o vizită primatului Vaszary și archiepiscopului Császka și a fost oaspele episcopului din Csanád.

**Arândarea moșilor fondului religios din Bucovina** se face — scrie „Deșteptarea” — numai la Jidani, Svabi și Leși, ear Românii și Rutenii ortodoxi din țeară nu le capătă, dacă ar da și de mai mult decât dau străinii. Era vorba despre asta odată și în dieta țerii și au curs vorbe dulci de pe buzele deputaților nostri, dar n'au adus nici un folos. Domni dela direcția bunurilor fondului nostru religiosar par-că în adins nu bagă în seamă cererile poporului băstinaș și îi îndoaie pe străini cu locurile fondului. Avem mai multe plângeri, că țărani nu au căpătat locuri în arândă, deși erau gata să dea și mai mult decât străinii. Moșia o ia mai de-arlundul un străin, ear țărani iau apoi dela dînsul și îi plătesc întreit; ba altul nici nu o dă decât numai la Svabi și Jidani, ca jupânul Schieber din Păltinoasa. Plângeri și rugări la direcția bunurilor nu credem că ar fi ajutat. Acuma ne pare bine, că se pregătesc mai mulți țărani, ca să trimită o deputație la președintele țerii, dl conte Goes și să-l roage, ca să iee în seamă mai ales pe țărani bucovineni la arândarea de locuri ale fondului. Noi rugăm pe cetitorii nostri, care au fost singuri trecuți cu vederea la arândări de locuri, sau știu ceva de asemenea despre alții, să ne scrie cât se poate de lămurit și numai adevărul, ca să putem întrebuița știrile primite. Mai ales pe la munte am dori să știm, cum merg trebile în treaba asta.

### Din public.)\*

#### Mulțumită publică.

Cu ocasiunea petrecerii cu joc din seara de 24 Febr. a. c., arangiată în Borgo-Prund în favorul școalei confes. gr.-cat. din Borgo-Tiha a însurs seara la cassă suma de 59 fl. 10 cr., din oferte benevole incuse din afară 22 fl. D-șoara învățătoreasă din Borgo-Bistrița Maria Cioban, în decursul pauzei a sortit un obiect frumos, rezultând suma de 5 fl. 60 cr., a încurs așadar peste tot suma de 86 fl. 70 cr., din care subtrăgându-se speșele de 44 fl. 96 cr., rămâne un venit curat în favorul numitei școale de 41 fl. 74 cr., care s'au și administrat președintelui senatului școlar din Borgo-Tiha, pentru de a se întrebuița la cumpărarea de recușite de învățământ, pentru elevii acestei școale.

Nu putem întrelăsa această ocasiune, fără de a exprima mulțumitele noastre tuturor participanților la această petrecere și îndeosebi următorilor p. t. domni: Dr. Dimitriu Ciuta, avocat în Bistrița, I. Mărginean, căpitan pes. în Ragla, Ciril Deac, prot. în Șieut, Dr. Gavril Tripon, adv. în Bistrița, Vasile Groze, prot. în Maier, Lazar Avram, preot în Maier, Ioan Baciu, preot în Șoimuș, Anton Precup, preot în Rebrîșoara, Vasile Dumbrava, preot în Salva, Vasile Bălău, preot în Brașfalău-de-sus; Ieronim Slavocă, preot în Ilva-mare, Ioan Branea, preot în Măieru, Ioan Pop, preot în Nușfalău, Nicolau Cionca, vigil silvanal în Sângeorgiu, Iacob Bacea, căpitan în Serajew, Forean Carlan, sublocotenent pensionat în Borgo-Joseni, Pavel Beșă, catechet în Borgo-Prund, Ioan Mureșianu, învăț. în Borgo-Mureșeni, și Pavel Luncan, proprietar în Borgo-Prund; Carol R. Haltrich, proprietar fabricii de hârtie din Borgo-Prund, Ioan Dologa, preot în Borgo-Tiha, Augustin Heitz, Fr. Cseluska, Martin Mișă, Daniil Simzin, Simion Monda, Raveca Onea, Victor Wokalek, Berta Wachsmann, Iuliu Reichel, Fr. Dajbukat, Dr. Andreiu Monda, care parte prin oferte benevole, parte prin suprasolviri au contribuit la frumoasa reușită materială a acestei petreceri.

Deosebită mulțumită aducem amabilei d-șoare Maria Cioban, care cu cunoscutu-i zel și tragere de inimă pentru tot ce este românesc, precum la alte multe ocațiuni, așa și acum a oferit un frumos obiect (cadru pentru portrete), care sorțindu-se în favorul școalei numite a înmulțit venitul petrecerii cu 5 fl. 60 cr.

Aducem totodată mulțumită și presidiului curatoratului școalei fundaționale, dlui Dr.

\*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea

N. Hângănuț, din Borgo-Prund, care gratuit ni-a pus la dispoziție pentru arangierea petrecerii localul acelei școale.

Borgo-Tiha, 25 Februarie 1895.

Ioan Dologa,  
preot, președ.

Eliseu I. Dan,  
secretar.

Cu ocasiunea petrecerii de dans arangiată de femeile române din Lipova, în favorul copiilor săraci dela școalele române din loc, ținută la 20 Ianuarie n. c. au binevoit a contribui cu oferte marinoase următorii domni:

Ilustritatea Sa dl Dr. Iosif Gall, G. Făurean (Turnu-Severin) câte 10 fl.; Th. D. Speranță (București) 10 volume din opul seu „Omer întinerit” în preț de 10 fl.; doamna Aurora Perlea (Brăila), M. Moiescu (București), câte 20 franci; Ilustritatea Sa domnul Zeno Mocsonyi, rev. domn Vasile Beleş câte 5 fl.; Dr. Traian Puticiu, Emanuil Ungurean, Ioan Suciu (B.-Comlos), Vasile Dehelean, d-na Cornelia Scala câte 3 fl.; Ioan Ciuciu (Galați) 5 franci; d-na Iacabfi, Ioan Maximilian (Brașov), Melentiu Suciu, Iulian Putici, Valerie Maleș, Vasile Bugoiu, Dr. Waltier câte 2 fl.; d-na Barbara Antonescu (Arad), Dr. Liviu Marcu (Lugos) Nicolae Garoiu (Zernecki), I. Beleş (Odvoș), George Trăilă, Ecaterina Deutsch, Dr. Oncu (Arad), vândușă Girdit Ema, Iancu Maximilian, Ioan Fogorasi, Iosif Daliciu, Stefan Mihailoviciu, Laurentiu Barzu, N. Tisch, Aurel Micu, Pavel Rotariu, d-na B. Puticiu câte 1 fl. Laolaltă 108 fl. 18 cr.

Suprasolviri la cassă au dat următorii domni: Voicu Hamsea, Kishalmi Ferencz, Ioan Crișan, Vanay Gustav, notar public, doamna Ecaterina Scala, d-na David P. Simon câte 3 fl.; Dr. Ioan Suciu (Arad) 2 fl.; Bughi Florian, Zach Iosif, Fogarasi Bălint, Alexandru Ciugudean, Lazar Ernő, Török Béla, Pap Leményi Gavrilă, Teodor Cosma, Iosif Serb, Dr. S. Bocșan, Dr. G. Popescu, Isidor Georgieviciu, Cornel Iorgoviciu, Klepp Miklos, Benke Pál, Konopon N. Fabriciu Manuilă, Nicolae Lungu Partenie, Popovici Schvarcz Armin, câte 1 fl. Blasiu Neagu, Brünner Roza, N. N. Grünzeig Miklos, Pavel Felnean, câte 50 cr. laolaltă 42 fl. 50 cr. În taxe de întinare s'au încassat 173 fl. De tot s'au încassat la cassă 215 fl., 50 cr., la care adăugându-se oferte marinoase, dau un venit brut de 323 fl., 68 cr., din care detragându-se speșele de 78 fl. 97 cr., rezultă un venit curat de 244 fl., 71 cr.

Drept aceia comitetul arangiator al femeilor române își împlinește o prea plăcută datorie, când și pe această cale, exprimă cea mai călduroasă mulțumită tuturor acelor p. t. domni și doamne, cari au contribuit atât prin participare, cât și prin oferte și suprasolviri la succesul atât de satisfăcător al sus numitei petreceri.

Pentru Comitet:

Ecaterina Scala, Elena V. Hamsea,  
presidentă, casieră.

Cu ocasiunea petrecerii arangiate în Hațeg la 23 Ianuarie n. în folosul fondului menit să se cumpere un orologiu și un clopot la biserica rom. gr.-or. arangerii au contribuit 72 fl.; bilete s'au dat cu suprasolviri laolaltă de 129 fl. 50 cr. Total 201 fl. 50 cr., din care subtrăgându-se speșele de 95 fl. 50 cr. rămâne un venit curat de 106 fl. v. a., din care 50 fl. se depun pentru fondul orologului și 56 fl. pentru clopot.

Suprasolviri au încurs dela: Baronesa Nopca nasc. Contesa Zsillinsky 5 fl., Brady Poldy 4 fl., contele Lonyay Menyherť, Alexandru Rimbaș și Petru Vlad câte 2 fl., Teodor Dobi, Ioan Muntean, Marcu Popescu, Samuilă Vladonya, Ignatiu Steierschneider, Solomon Veil, Ioan Iorsta, Béla Frischter, Schillinger Károly, Pito Sándor, protopretor câte 1 fl. și Ioan Mircea 50 cr.

### SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 15 Martie n. „Correspondența politică” este imputernicită din partea autorității a declara ca apocrif interviuul, publicat în „Budapesti Hirnap”, ce un redactor al acestuia ar fi avut cu ministrul de războiu.

După aceeași Correspondență, legea despre căsătoria civilă va începe a fi aplicată cu ziua de 18 Decemvrie a. c.

Roma, 15 Martie n. Regele a iscălit decretul de amnestie, prin care se iartă pedeapsa celor osândiți de tribunalul militar din cauza războalelor din Sicilia.

Haaga, 15 Martie n. A doua cameră a hotărât să introducă în armată pușca Mannlicher.

### Economic.

„Ardeleana”, institut de credit și de economii în Orăștie. Raportul pe 1894 (al 9-lea an de activitate) accentuează tendența de solidificare a institutului, adică înmulțirea forțelor proprii ale societății, constatând o creștere a rezervelor cu 11.370 fl., un spor în depuneri și credite ipotecare, ear în reescompt o decreștere de 36.753 fl. Între relațiile despre afacerile interne ale institutului aflăm, că contabilul-șef dl Aurel Popoviciu Barcianu a repășit din bunăvoie dela postul seu, pe care dela fondarea băncii l'a ocupat cu multă strînguță. Sântem convingși, că institutul perde prin aceasta una din cele dintâi forțe de muncă și credem, că numai cu mari regrete societatea primește demisia d-sale.

Resultatul operațiunilor din anul trecut a produs un profit brut de 82.578 fl. sau 82%, la sută a capitalului societar, ear beneficiul pur a fost de 26.139 fl. (cu 1115 fl. mai mare ca în anul 1893) sau 20.14% a acțiunilor.

Eată și propunerile direcției spre distribuirea lui:

1. dividende (10% de acțiune ca în anul trecut) . . . . . fl. 10.000
2. la fondul de rezervă . . . . . 5.000
3. la fondul de acoperiri de perderi . . . . . 3.000
4. pentru scopuri de filantropie . . . . . 908
6. tantieme la funcționari . . . . . 756
6. transport pe anul curent . . . . . 475

fl. 20.139

Bilanțul în părțile esențiale îl găsim astfel:

| Active:                      | 1894        | față cu 1893 |
|------------------------------|-------------|--------------|
| Escompt . . . . .            | fl. 405.004 | — 4.267      |
| Cambii cu hipotecă . . . . . | 198.790     | + 822        |
| Hipotecă . . . . .           | 158.157     | + 6.679      |
| Obligațiuni . . . . .        | 137.963     | — 6.197      |
| Efecte . . . . .             | 35.525      | +12.265      |
| Imobili . . . . .            | 32.779      | + 2.604      |

Passive:  
Depuneri . . . . . fl. 582.052 +29.215  
Reescompt . . . . . 209.387 —36.753  
Avanse . . . . . 17.900 + 3.917

Capitalul în administrația băncii cu finea anului 1894 a fost 1.005.551 fl., deci se observă un scăzământ minimal de 3240 fl față de anul trecut, din contră averea proprie s'a sporit, după-cum am arătat la început, cu 11.370 fl. și este cu finea anului de 163.047 fl., la care mai vin dotațiunile din beneficiul net cu 8000 fl. și astfel capitalul propriu oferă un procent de garanție de 29 la sută peste activul băncii pentru deponenți.

Tab'oul contului de profit și perderi îl găsim astfel:

| Venite:                           | 1894       | față cu 1893 |
|-----------------------------------|------------|--------------|
| dela escompt . . . . .            | fl. 37.010 | + 1.742      |
| dela cambii cu hipotecă . . . . . | 15.933     | + 1.932      |
| dela ipotece . . . . .            | 13.281     | + 2.227      |
| dela obligații . . . . .          | 12.555     | + 778        |
| Spese:                            |            |              |
| după depuneri . . . . .           | fl. 32.900 | + 2.315      |
| după reescompt . . . . .          | 14.375     | + 1.843      |
| de administrație . . . . .        | 9.651      | + 1.649      |

Venitele arată în total un spor de 7921 fl., ear' erogatele o urcare cu 6806 fl. diferență găsindu-se cu 1115 fl. în venitul net ureat cu această sumă.

### LOTERIE.

Tragera din 13 Martie 1895.

Brünn: 72 87 9 80 42

### Căldărul zilei.

4/16 Martie 1895.

Iulian: Cuv. Gerasin.  
Gregorian: Heribert.  
Soarele: răsare 6.21 apune 6.00 m.

### Buletin meteorologic.

Sibiui, 15 Martie n. 12 ore dimineața.

| Presiunea atmosferică în mm. (Mediu lunar 127.3.) | Temperatura după Celsius | Maximul și minimul de temperatură | Direcția vântului |
|---------------------------------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| Observată                                         | Diferența din prezintă   |                                   |                   |
| 726.5                                             | -1.0                     | -3.4                              | +6.9 - 2.0        |
|                                                   |                          |                                   | 80                |

Din țeară 13 Martie n. 7 ore dimineața.

| Stațiunile          | Presiun. atmosferică în mm. | Temperatura Celsius | Vântul direcția | tăria |
|---------------------|-----------------------------|---------------------|-----------------|-------|
| Budapesta . . . . . | 759                         | - 6.8               | V               | 1     |
| Sătmar . . . . .    | 760                         | - 8.1               | SO              | 2     |
| Cluj . . . . .      | 756                         | - 4.2               | —               | —     |
| Orșova . . . . .    | 763                         | - 2.0               | V               | 3     |
| Arad . . . . .      | 760                         | - 1.7               | O               | 1     |
| Panciova . . . . .  | 760                         | - 5.3               | NV              | 4     |

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 Mar. n. 1895.

| Săminte                 | Calitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. | Calitatea per Hect.     | Prețul per 100 chilogr. |
|-------------------------|---------------------|-------------------------|-------------------------|-------------------------|
| dela                    | până                | dela                    | până                    |                         |
| Grâu                    |                     |                         |                         |                         |
| Bănățeneș nou           | 75                  | 76                      |                         |                         |
| Grâu dela Tisa          | 75                  | 76                      |                         |                         |
| Grâu „Pesta”            | 75                  | 76                      |                         |                         |
| Grâu de Alba Reg.       | 75                  | 76                      |                         |                         |
| „Bacsa”                 | 75                  | 76                      |                         |                         |
| Grâu ung. de Nord       | 75                  | 76                      |                         |                         |
| Săminte, vechi ori noue | Soiul               | Calitatea per Hect.     | Prețul per 100 chilogr. |                         |
|                         |                     |                         | dela                    | până                    |
| Săcără                  |                     | 70—72                   | 5.40                    | 5.46                    |
| Orz                     | de nutroș           | 60—62                   | 6.                      | 6.35                    |
| „                       | de vinarș           | 62—64                   | 6.40                    | 6.50                    |
| „                       | de bere             | 65—66                   | 7.20                    | 8.0                     |
| Orș                     | —                   | 39—41                   | 5.90                    | 6.80                    |
| Cucuruz (porumb)        | bănăț.              | 75                      | 6.05                    | 6.11                    |
| „                       | de alt soi          | 75                      | 6.20                    | 6.80                    |
| Meiu                    |                     |                         |                         |                         |
| Hrișcă                  |                     |                         |                         |                         |
| Grâu                    | Sept.-Oct.          | 6.94                    | 6.96                    |                         |
| „                       | Mart.-Apr.          | 6.51                    | 6.56                    |                         |
| Cucuruz                 | Mai-Iun.            | 6.22                    | 6.24                    |                         |
| „                       | Iulie-Aug.          | —                       | —                       |                         |
| Orș                     | Mart.-Apr.          | 6.05                    | 6.07                    |                         |
| „                       | Oct.                | —                       | —                       |                         |
| Produce diverse         | Soiul               | Cursul                  |                         |                         |
|                         |                     | dela                    | până                    |                         |
| Săm. de trif.           | Lucernă ungurească  | 38.—                    | 49.—                    |                         |
| „                       | roșie               | 58.—                    | 6.—                     |                         |
| Oleu de rap.            | rafinat             | —                       | —                       |                         |
| Uns. de porc            | dela Pesta          | 49.—                    | 50.—                    |                         |
| „                       | dela țeară          | —                       | —                       |                         |
| Slănină                 | sventată            | 42.—                    | 42.0                    |                         |
| „                       | afumată             | 48.—                    | 49.—                    |                         |
| Său                     |                     | —                       | —                       |                         |
| Prune                   |                     | —                       | —                       |                         |
| Licitar                 | slavon, nou         | 16.—                    | 17.—                    |                         |
| „                       | bănățeneș           | 14.—                    | 14.0                    |                         |
| Miere                   | brută               | —                       | —                       |                         |
| „                       | galbină străcurată  | —                       | —                       |                         |
| Ceară                   | de Rosenau          | —                       | —                       |                         |
| Spirt                   | brut                | —                       | —                       |                         |
| „                       | Drojdite de spirt   | —                       | —                       |                         |

### Cursul pieții din Sibiui.

Din 14 Martie n. 1895.

|                                |            |            |
|--------------------------------|------------|------------|
| Hârtie-monetă română . . . . . | Cump. 9.69 | vënd. 9.76 |
| Lire turcești . . . . .        | 11.—       | 11.10      |
| Imperiali . . . . .            | 9.82       | 9.88       |
| Ruble rusești . . . . .        | 1.31 1/2   | 1.32 1/2   |

### Bursa din Budapesta.

Din 13 Martie n. 1895.

|                                                                         |        |   |
|-------------------------------------------------------------------------|--------|---|
| Renta de aur ung. 6% . . . . .                                          | —      | — |
| „ de aur ung. 4% . . . . .                                              | 124.—  | — |
| „ ung. val. cor. 4% . . . . .                                           | 99.20  | — |
| Împrumutul căilor ferate ung. . . . .                                   | 127.—  | — |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . | 125.75 | — |
| Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . . . | 103.50 | — |
| Bonuri rurale ung. . . . .                                              | 98.—   | — |
| „ croate slavone . . . . .                                              | 98.75  | — |
| Obligațiunile desp. regalilor . . . . .                                 | 100.50 | — |
| Împrumut cu premiu ung. . . . .                                         | 159.50 | — |
| Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . . .                     | 149.—  | — |
| Renta de hârtie austriacă . . . . .                                     | 106.—  | — |
| „ de argint austriacă . . . . .                                         | 101.—  | — |
| „ de aur austriacă . . . . .                                            | 125.75 | — |
| Losuri austriace din 1860 . . . . .                                     | —      | — |
| Acțiunile băncii austro-ungare . . . . .                                | 1085.— | — |

„Cumpără dela faur, nu dela cârpaciul“

zice un proverb vechiu.

Aceasta cu drept cuvânt pot a o referi la stabilimentul meu, căci numai un astfel de mare comerț, cum e al meu, are mari cantități de mărfuri pe comptant și alte avantaje, spese ieftine, care în fine sunt în favorul cumpărătorului.

Mostre minunate se trimit la mușterii privați gratis și franco. Cărți și mostre, ca cum n'au mai fost până acum, pentru croitori se trimit nefrancate.

Stofe pentru haine.

Peruvian și Dorsing pentru înaltul cler, stofe după prescripțiile regulamentului pentru uniformele funcționarilor c. r. și pentru veterani, pompieri, gimnastici, livree, loden, stofe pentru billard, trăsuri, mese de joc impenetrabile, pentru jachete de vânători, stofe de spălat, pleduri de călătorie dela fl. 4 până la 14 fl. etc.

Accesorii pentru croitori (precum căptușeală de mâneci, nasturi, ace, ață etc.) Mărfuri de lână, curată, trainice, bune, nu ca sărențe ieftine, care nu fac nici cât prețul pentru croitor, recomandă

Joh. Stikarofsky,

Brünn (Manchesterul Austriei).

Fabrica cea mai mare de stofe în valoare de 1/2 milion florini.

Trimite numai cu rambursă.

Păziți! Agenți și hauseri au obiceiul a vinde proastele lor de mărfuri sub numirea de Marfa Stikarofsky. Pentru a preîntîmpina rătăcirile onor. public aduc la cunoștință, că la acest soi de oameni eu nu vînd marfă cu nici o condiție.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- 2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 4. Piperuș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 5. Păcală și tîndală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- 6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- 7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 8. Colăcărul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- 9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- 10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- 11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 12. Îndărășnicul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 13. Blăstăm de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- 14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- 15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 20. Un peșitor îndărășnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 21. Prietenul meu Vîntură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 22. Scăpăratoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- 24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- 25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- 27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- 28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 29. Sgarăciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- 30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 31. Nuscă-Împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 32. Dina-Împărăteasă și peana aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- 34. Spice de aur. Culese de dascăl Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- 37. Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 38. Dina mărăgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 40. O partidă în patru. De Anton Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- 41. Posacal bun de inimă. Comedie în acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- 42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- 43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- 44. Rusalin pécourarul. Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 2 cr. sau 44 bani.
- 45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. Caragioli. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- 46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Ene Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste to vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Institut tipografic în Sibiu.  
A eșit de sub tipar și se află de vîndare la Institutul Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vice arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Mersul trenurilor

de liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1894.

| Budapesta—Predeal |                 |                  |                  |                 |                |                  |                  |                  |                  |
|-------------------|-----------------|------------------|------------------|-----------------|----------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Tren de persoane  | Tren de coalest | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de coalest |                | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane | Tren de persoane |
| 10.—              | 8.05            | 2.15             | pl. Viena        | sos.            | 3.—            | 1.55             | 1.55             | 7.20             | 6.25             |
| 8.25              | 2.10            | 2.50             | 6.—              | 9.15            | Budapesta      | ↑                | 5.50             | 7.25             | 7.—              |
| 11.24             | 4.07            | 6.28             | 9.05             | 11.12           | Szolnok        | ↑                | 2.80             | 5.28             | 3.50             |
| 1.35              | 5.46            | 9.29             | 11.33            | 12.50           | P. Ladány      | ↑                | 12.06            | 3.46             | 1.21             |
| 3.46              | 7.08            | 1.50             | 2.12             | 2.19            | Oradea-mare    | pl.              | 2.25             | 11.04            | 8.43             |
| 4.—               | 7.15            | 12.05            | 2.24             | 2.19            | pl.            | sos.             | 2.18             | 10.44            | 8.38             |
| 4.89              | 7.43            | 1.02             | 3.03             | 2.49            | Mező-Teleg     | ↑                | 1.52             | 10.07            | 8.13             |
| 5.22              | 8.18            | 2.14             | 3.46             | 3.24            | Rév            | ↑                | 1.26             | 9.30             | 7.47             |
| 5.45              | 8.40            | 2.50             | 4.07             | 3.40            | Bratca         | ↑                | 9.10             | 10.13            | 10.13            |
| 6.34              | 9.07            | 3.54             | 4.53             | 4.17            | Ciucia         | ↑                | 5.40             | 12.47            | 8.31             |
| 7.18              | 9.37            | 4.53             | 5.32             | 4.50            | Huiedin        | ↑                | 4.52             | 12.17            | 7.58             |
| 8.06              | 10.07           | 5.40             | 6.24             | 5.00            | Ghirbău        | ↑                | 2.55             | 11.01            | 6.14             |
| 8.32              | 10.37           | 6.09             | 6.59             | 5.55            | Cluj           | pl.              | 2.—              | 11.01            | 6.14             |
| 8.49              | 11.10           | 6.40             | 7.11             | 6.11            | pl.            | sos.             | 10.45            | 5.45             | 4.48             |
| 9.06              | 11.32           | 7.03             | 7.34             | 6.27            | Apahida        | ↑                | 9.28             | 3.58             | 3.—              |
| 10.08             | 12.50           | 8.00             | 8.40             | 7.27            | Ghiria         | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 10.37             | 1.25            | 8.33             | 9.08             | 7.50            | Cucerdea       | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 10.59             | 1.43            | 8.55             | 9.30             | 7.50            | Uioara         | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 11.07             | 1.52            | 9.03             | 9.38             | 7.50            | Vintul-de-sus  | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 11.31             | 2.18            | 9.27             | 9.52             | 7.50            | Aiud           | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 11.48             | 2.40            | 9.44             | 10.09            | 7.50            | Teiuș          | pl.              | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 12.25             | 3.00            | 10.21            | 10.46            | 7.50            | Orăciune       | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 12.50             | 3.25            | 10.46            | 10.71            | 7.50            | Blaj           | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 1.04              | 3.50            | 11.01            | 11.26            | 7.50            | Micăsasa       | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 1.35              | 4.00            | 11.31            | 11.56            | 7.50            | Copșa-mică     | pl.              | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 1.50              | 4.15            | 11.46            | 12.11            | 7.50            | Medias         | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 2.13              | 4.30            | 11.56            | 12.21            | 7.50            | Elisabetopol   | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 2.32              | 4.45            | 12.06            | 12.31            | 7.50            | Sighisoara     | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 3.04              | 4.59            | 12.21            | 12.46            | 7.50            | Hagișeu        | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 3.39              | 5.04            | 12.36            | 12.61            | 7.50            | Homorod        | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 4.01              | 5.19            | 12.51            | 12.76            | 7.50            | Agostonfalva   | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 5.26              | 5.44            | 13.06            | 12.91            | 7.50            | Apatia         | ↑                | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 6.08              | 5.59            | 13.16            | 13.01            | 7.50            | Feldioara      | pl.              | 8.58             | 3.06             | 2.20             |
| 6.40              | 5.74            | 13.26            | 13.11            | 7.50            | Brasov         | sos.             | 7.01             | 2.18             | 10.87            |
| 7.16              | 5.89            | 13.41            | 13.26            | 7.50            | pl.            | sos.             | 6.—              | 1.42             | 9.57             |
| 8.—               | 6.04            | 13.56            | 13.41            | 7.50            | Timiș          | ↑                | 5.—              | 1.12             | 9.57             |
|                   |                 |                  |                  |                 | Predeal        | ↑                |                  |                  | 5.16             |
|                   |                 |                  |                  |                 | sos. Bucuresti | pl.              | 7.45             |                  | 4.40             |

| Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercorova |                  |                 |                  |                 |                 |                  |                 |                  |                 |
|----------------------------------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|
| Orient. Express                              | Tren de persoane | Tren de coalest | Tren de persoane | Tren de coalest |                 | Tren de persoane | Tren de coalest | Tren de persoane | Tren de coalest |
| 8.36                                         | 11.—             | 9.—             | 9.15             | 4.—             | pl. Viena       | sos.             | 5.50            | 7.20             | 7.05            |
| Vineri                                       |                  |                 |                  |                 | pl. Budapesta   | sos.             | 6.30            | 10.20            | 2.10            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | sos.            | 4.19             | 8.21            | 12.11            | 6.15            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | pl. Czegled     | sos.             | 4.04            | 8.18             | 12.06           |
|                                              |                  |                 |                  |                 | pl. Seghedin    | sos.             | 12.26           | 5.10             | 10.51           |
|                                              |                  |                 |                  |                 | pl.             | 12.26            | 5.10            | 10.51            | 10.01           |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Timisoara       | sos.             | 8.28            | 7.15             | 8.49            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | pl.             | 7.25             | 5.58            | 6.56             | 1.58            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Topoloveț       | ↑                | 6.45            | 5.10             | 6.28            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Lugoj           | ↑                | 6.45            | 5.10             | 6.28            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Caransebeș      | ↑                | 6.45            | 5.10             | 6.28            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Teregoava       | ↑                | 4.35            | 4.05             | 4.40            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Mehadia         | ↑                | 3.15            | 3.15             | 3.21            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Băile-Herculane | ↑                | 3.02            | 4.35             | 3.21            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Toplet          | ↑                | 2.46            | 3.08             | 4.49            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | sos. Rușava     | pl.              | 2.25            | 4.05             | 2.51            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | pl.             | 1.09             | 3.49            | 2.19             | 4.10            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Vercorova       | ↑                | 1.—             | 3.40             | 2.10            |
|                                              |                  |                 |                  |                 | Bucuresti       | ↑                | 11.25           | 7.10             | 5.50            |

| Budapesta—Arad—Teiuș |                  |                 |                  |                 |                 |                  |                 |                  |                 |
|----------------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|-----------------|------------------|-----------------|------------------|-----------------|
| Tren mixt            | Tren de persoane | Tren de coalest | Tren de persoane | Tren de coalest |                 | Tren de persoane | Tren de coalest | Tren de persoane | Tren de coalest |
|                      |                  |                 |                  |                 | pl. Viena       | sos.             |                 |                  |                 |
|                      |                  |                 |                  |                 | Budapesta       | ↑                | 7.35            | 1.20             | 6.30            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Szolnok         | ↑                | 4.18            | 11.15            | 2.45            |
|                      |                  |                 |                  |                 | sos. Arad       | pl.              | 11.30           | 8.20             | 9.45            |
|                      |                  |                 |                  |                 | pl.             | sos.             | 11.—            | 8.10             | 8.55            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Glogovaț        | ↑                | 10.48           | 8.44             | 6.47            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Győrök          | ↑                | 10.25           | 8.20             | 6.18            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Pacliu          | ↑                | 10.11           | 8.08             | 6.02            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Radna-Lipova    | ↑                | 9.58            | 7.29             | 5.47            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Conop           | ↑                | 9.25            | 7.24             | 5.09            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Bérsava         | ↑                | 9.09            | 7.07             | 4.50            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Soborșin        | ↑                | 8.21            | 6.33             | 6.26            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Zam             | ↑                | 7.45            | 6.07             | 5.49            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Gurasada        | ↑                | 7.18            | 5.19             | 5.19            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Ilia            | ↑                | 7.08            | 5.44             | 5.08            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Branicla        | ↑                | 6.44            | 4.42             | 4.42            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Deva            | ↑                | 6.20            | 5.17             | 4.16            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Simeria (Piski) | ↑                | 6.05            | 5.05             | 3.59            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Orăștie         | ↑                | 5.09            | 4.10             | 3.18            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Jibot           | ↑                | 4.44            | 2.56             | 9.39            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Vintul-de-jos   | ↑                | 4.22            | 2.82             | 9.12            |
|                      |                  |                 |                  |                 | Alba-Iulia      | ↑                | 4.04            | 3.59             | 2.14            |
|                      |                  |                 |                  |                 | sos. Teiuș      | pl.              | 3.19            | 3.36             | 1.35            |

| Gopșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș |      |       |      |                |      |      |      |      |       |
|--------------------------------|------|-------|------|----------------|------|------|------|------|-------|
| 2.20                           | 4.45 | 11.34 | 7.10 | pl. Gopșa-mică | sos. | 9.34 | 3.58 | 6.20 | 12.42 |
| 3.57                           | 6.50 | 1.03  | 9.—  | Ocnă           | ↑    | 8.11 | 2.20 | 5.10 | 10.58 |
| 4.19                           | 7.01 | 1.25  | 9.26 | sos. Sibiu     | pl.  | 7.44 | 1.50 | 4.49 | 10.26 |
| 4.36                           | 7.15 | 1.46  |      | pl.            | sos. | 7.28 |      |      | 8.33  |
| 6.16                           | 8.00 | 3.31  |      | Avrig          | ↑    | 6.02 |      |      | 6.54  |
| 8.42                           | 9.27 | 6.08  |      | sos. Făgăraș   | pl.  | 3.38 |      |      | 4.06  |

| Cucerdea—Oșorhei—Regh.-săs. |       |      |       |                                                                                     |      |      |       |      |       |
|-----------------------------|-------|------|-------|-------------------------------------------------------------------------------------|------|------|-------|------|-------|
| 3.23                        | 8.10  | 3.11 | 8.53  | pl. Cucerdea                                                                        | sos. | 7.41 | 2.26  | 8.31 | 1.18  |
| 3.14                        | 8.51  | 3.52 | 9.39  | Ludoș                                                                               | ↑    | 7.08 | 1.58  | 7.43 | 12.32 |
| 5.07                        | 10.27 | 5.26 | 11.11 | pl. Oșorhei <th>sos.</th> <th>5.30</th> <th>12.25</th> <th>5.50</th> <th>10.35</th> | sos. | 5.30 | 12.25 | 5.50 | 10.35 |
| 5.50                        | 10.42 | 5.36 |       | sos. <td>5.18</td> <td>9.35</td> <td>5.03</td> <td></td> <td></td>                  | 5.18 | 9.35 | 5.03  |      |       |
| 7.26                        | 12.16 | 7.15 |       | sos. Reghin.-săs. <td>pl.</td> <td>3.50</td> <td>8.—</td> <td>3.22</td> <td></td>   | pl.  | 3.50 | 8.—   | 3.22 |       |

| Ghiria—Turda |       |      |       |                                                                           |   |      |       |      |      |
|--------------|-------|------|-------|---------------------------------------------------------------------------|---|------|-------|------|------|
| 7.33         | 11.—  | 4.—  | 10.17 | Ghiria                                                                    | ↑ | 5.10 | 10.30 | 3.50 | 9.12 |
| 7.53         | 11.20 | 4.20 | 10.37 | Turda <th>↑</th> <th>4.50</th> <th>10.10</th> <th>3.10</th> <th>8.52</th> | ↑ | 4.50 | 10.10 | 3.10 | 8.52 |

| Sighisoara—Odorhei |       |                                                                                       |   |      |      |  |  |  |  |
|--------------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------|---|------|------|--|--|--|--|
| 3.56               | 11.08 | Sighisoara                                                                            | ↑ | 9.51 | 5.32 |  |  |  |  |
| 6.34               | 1.50  | Odorhei <th>↑</th> <td>7.20</td> <td>3.—</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> | ↑ | 7.20 | 3.—  |  |  |  |  |

| Simeria (Piski)—Petroșeni—Lupeni |       |      |                                                                                             |      |       |       |      |  |  |
|----------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------|-------|------|--|--|
| 6.10                             | 11.23 | 4.20 | pl. Simeria                                                                                 | sos. | 10.35 | 3.24  | 8.47 |  |  |
| 7.31                             | 12.43 | 6.00 | Hateg <th>pl.</th> <td>9.05</td> <td>2.03</td> <td>7.31</td> <td></td> <td></td>            | pl.  | 9.05  | 2.03  | 7.31 |  |  |
| 9.55                             | 3.40  | 9.06 | sos. Petroșeni <th>sos.</th> <td>6.10</td> <td>11.25</td> <td>5.25</td> <td></td> <td></td> | sos. | 6.10  | 11.25 | 5.25 |  |  |
| 5.15                             | 10.15 | 4.05 | pl. Vulcan <th>sos.</th> <td>9.48</td> <td>4.54</td> <td>8.38</td> <td></td> <td></td>      | sos. | 9.48  | 4.54  | 8.38 |  |  |
| 6.20                             | 11.27 | 5.10 | sos. Lupeni <th>pl.</th> <td>8.57</td> <td>3.56</td> <td>7.47</td> <td></td> <td></td>      | pl.  | 8.57  | 3.56  | 7.47 |  |  |
| 6.40                             | 11.50 | 5.30 |                                                                                             |      | 8.25  | 3.21  | 7.17 |  |  |

| Simeria (Piski)—Hunedoara |       |      |       |                                                                           |   |      |       |      |      |
|---------------------------|-------|------|-------|---------------------------------------------------------------------------|---|------|-------|------|------|
| 6.15                      | 11.35 | 4.25 | 9.43  | Simeria                                                                   | ↑ | 5.25 | 10.25 | 3.10 | 8.34 |
| 6.38                      | 11.54 | 4.48 | 10.01 | Cerna <th>↑</th> <td>5.09</td> <td>10.05</td> <td>2.54</td> <td>8.16</td> | ↑ | 5.09 | 10.05 | 2.54 | 8.16 |
| 7.13                      | 12.20 | 5.23 | 10.25 | Hunedoara                                                                 | ↑ | 4.45 | 9.38  | 2.30 | 7.45 |

| Brașov—Zernesol |      |       |          |   |      |       |      |  |  |
|-----------------|------|-------|----------|---|------|-------|------|--|--|
| 8.35            | 4.55 | 9.10  | Brașov   | ↑ | 7.36 | 1.44  | 8.31 |  |  |
| 10.25           | 6.36 | 10.50 | Zernesol | ↑ | 6.06 | 12.20 | 7.20 |  |  |

| Brașov—Chezdi—Oșorhei |       |      |                    |      |      |       |      |  |  |
|-----------------------|-------|------|--------------------|------|------|-------|------|--|--|
| 4.50                  | 8.50  | 3.10 | pl. Brașov         | sos. | 8.19 | 1.50  | 7.20 |  |  |
| 5.36                  | 9.33  | 3.43 | Prejmer            | ↑    | 7.41 | 1.20  | 6.42 |  |  |
| 6.49                  | 10.46 | 4.35 | Sepi-S-Georgiu     | ↑    | 6.35 | 12.29 | 5.36 |  |  |
| 8.33                  | 12.40 | 5.55 | Covasa             | ↑    | 4.55 | 11.18 | 3.51 |  |  |
| 9.19                  | 1.26  | 6.32 | sos. Kezdi-Oșorhei | pl.  | 4.—  | 10.30 | 2.45 |  |  |

| Arad—Timișoara |       |      |           |   |       |      |       |  |  |
|----------------|-------|------|-----------|---|-------|------|-------|--|--|
| 6.20           | 11.35 | 5.—  | Arad      | ↑ | 10.43 | 3.44 | 10.56 |  |  |
| 7.03           | 12.52 | 6.14 | Vinga     | ↑ | 9.42  | 2.40 | 10.11 |  |  |
| 8.01           | 2.10  | 7.39 | Timișoara | ↑ | 8.20  | 1.12 | 9.10  |  |  |

| Mureș-Ludoș—Bistrița |      |      |                |   |      |      |  |  |  |
|----------------------|------|------|----------------|---|------|------|--|--|--|
| 4.—                  | 9.10 | 4.20 | Mureș-Ludoș    | ↑ | 6.46 | 7.21 |  |  |  |
| 7.07                 | 1.01 |      | Tagu-Budatelic | ↑ |      | 4.15 |  |  |  |
| 9.59                 | 4.55 |      | Bistrița       | ↑ |      | 1.16 |  |  |  |

| Sibiu—Cisnădie. |      |          |   |      |      |  |  |  |  |
|-----------------|------|----------|---|------|------|--|--|--|--|
| 5.30            | 2.20 | Sibiu    | ↑ | 7.10 | 8.54 |  |  |  |  |
| 6.06            | 2.56 | Cisnădie | ↑ | 6.36 | 8.20 |  |  |  |  |

Nota: Oarele însemnate în stângă stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus.